С. Маршак

Тынгы бабай

С. МАРШАК

ТЫНГЫ БАБАЙ

ӘКИЯТ

ӘХМӘТ ИСХАК тәрҗемәсе

Художнигы Г. Л. ӘЙДИНОВ

Йокы ул әкрен генә
Ярыктан килеп керә.
Һәм кергән һәрбер өйгә
Шәп төшләр алып килә.

Күрсәтә ул әкиятләр,
Тик аны күрми һәркем.
Күзең ныграк йомсаң әгәр,
Күрерсең син дә, бәлкем!

Әгәр йоклата алмаса
Берәүне Йокы агай,
Килә дә түшәккә сала
Абыйсы — Тынгы бабай.

Син дә йокла инде, җитәр!
Юкса, Тынгы алып китәр!

Троллейбус һәм трамвайлардан
Бушатып урамнарны,
Куа паркларга табан
Тынгы хәзер аларны.

— Барыгыз, ди, йоклагыз, — ди, —
Иртән торып чыгарсыз! — ди.

Исни-исни машиналар
Өйләренә ашыгалар.

Кайда, кем тавыш куптара,
Тынгы бабай шунда бара.
Кем белми һич тынгылык,
Тындыра Тынгы шундук.

Йөри Тынгы бар җирдә дә, —
Авылда да, шәһәрдә дә.
Чакырып ул йокларга,
Керә пароходларга.

Төнлә поезд барганда,
Керә поездларга да.
Тик ятмаган балалар
Шундук тынып калалар.

Була ул һәр йорт эчендә,
Оча Җир шары өстендә
Утырып самолетларга...
Пассажирларга да төнлә
Кирәк чөнки йокларга.

Моторлар гүләвен тыңлап,
Зәңгәр лампа кабызып,
Йоклый кешеләр тынычлап,
Болытлар аша узып.

Тынгы бабайга бер заман
Әйтә берәү телефоннан:

— Кил әле безнең урамга,
Зинһар, дим, Тынгы бабай.
Теләми һич тә йокларга
Антон атлы бер малай.

Аңламый тиргәгәнне дә,
Көлә тик — чырык-чырык.
Йоклатмый бүтәннәрне дә,
Я көлеп, я кычкырып.

— Тукта инде, җитәр! — дибез. —
Тынгы алып китәр! — дибез.

Шуннан соң да туктамый:
— Куркытмагыз юкка! — ди. —
Килсен әле, шунда без, — ди, —
Кем көчлерәк, күрербез! — ди.

Йокларга яткан бар да:
Зурлар да, балалар да.
Карлыгач та, фил дә йоклый,
Тик Антон: «Йокламыйм, юк!» — ди.

Караңгыда кроватьта
Барын да ишетеп ята:
Кемнәр ничек йоклаганны
Һәм ничек сулыш алганны,

Сәгать ничек йөргәнне,
Этләр ничек өргәнне.

— Йокла инде! — ди әнисе.
Аңарга да китми исе.

Шул чагында яңгыратып
Сәгать суга кинәт кенә.
Шул чагында ишек ачып
Тынгы бабай килеп керә.

Килә дә Антон янына,
Иелә кроватена.

Үзенең кулында бар
Җепкә таккан зәңгәр шар.

Бер баксаң, ул шар да кебек,
Бер баксаң, фонарь да кебек.

Эчендә ут янып тора,
Үзе сөйли акрын гына:

— Бер. Ике. Өч. Дүрт. Биш.
Йокла, малай, тиз бул, тиз!
Кем теләми тынарга,
Чыгып китсен урамга!

Кинәт шул фонарь сүнә дә,
Ишекләре ачыла.
Пырхылдап аннан бүлмәгә
Кошчыклар очып чыга.

Бөтен бүлмәдә шулар
Очып йөри башлыйлар.

Пышылдап сорый малай:
— Берсен бир миңа, бабай!

Тынгы әйтә: — Аларны бит
Син күрәсең төшеңдә тик.
Йоклыйсың бит инде син, — ди. —
Үзең генә белмисең! — ди.

Урман эче. Тынгы бара
Ай нурына уралып.
Аз түгел бит урманда да
Тынгы белмәгән халык.

Урман йоклый. Тик кайчак
Кыштырдап куя яфрак.
Куаклар селкенеп китә:
Тынгы бабай моннан үтә.

Кисәтә кош балаларын
Анда ул: — Йоклагыз, — ди. —
Айлы төннәрдә сез һич тә
Оядан чыкмагыз! — ди. —
Төннәрен чыгып йөрсәгез,
Хәтта якында гына
Мөмкин, ди, эләгүегез
Ябалак тырнагына...

Кая барса Тынгы бабай,
Шунда бара Йокы агай,
Төнлә алар бар җиргә
Баралар икәү бергә.

Чакрып алалар көндезен
Кайчак Тынгының берүзен.

Бу нинди тавыш мәктәптә?
Сәбәбе нәрсә? Кем әйтә?

Бер сәгать инде менә
Беренчеләр шау килә.
Ә сәбәбе аның шул,
Сәмиттән башланган ул.

Бүген ул дежурный икән,
Шунда: — Шауламагыз! — дигән.

— Шауламагыз! — дигән Әхмәт,
Аңарга кушылган Рәхмәт.

— Туктагыз! — дигән Галимә,
Аңа кушылган Сәлимә.

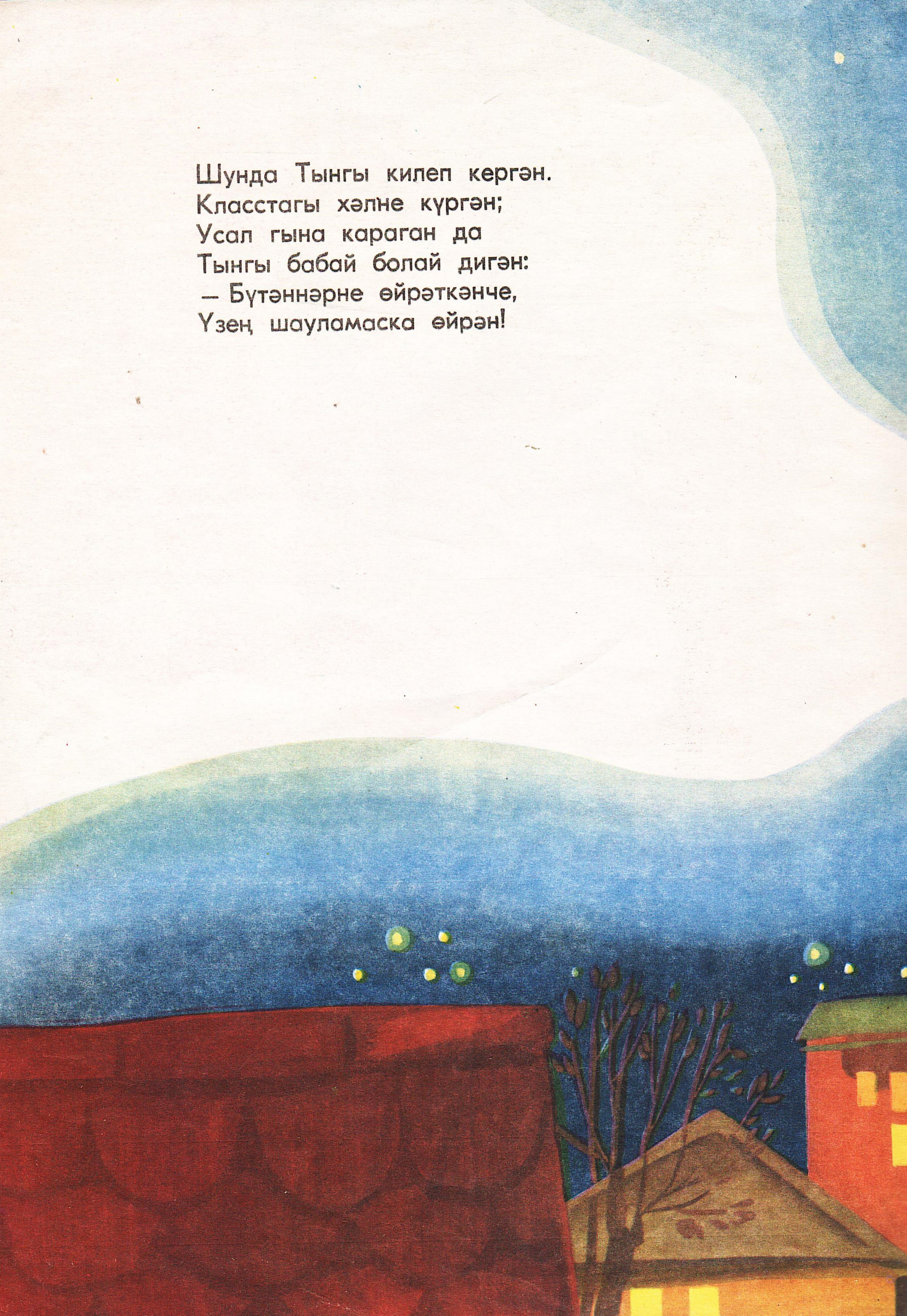
Аңарга кушылган Вәли,
Миша, Валя, Шура, Гали.

— Шауламагыз, җитәр! — дип
Акырган шунда Казбек.

Әҗыр укытучы апа
Нишләргә дә белмәгән,
Хәтта классны ташлап та
Чыгарга ул теләгән...

Шунда Тынгы килеп кергән.
Класстагы хәлне күргән;
Усал гына караган да
Тынгы бабай болай дигән:
— Бүтәннәрне өйрәткәнче,
Үзең шауламаска өйрән!

40 тиен

КАЗАН, ТАТАРСТАН КИТАП НӘШРИЯТЫ, 1977.

Р2
М28

М $\frac{70801-030}{М132(03)-77}$ 165—77

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЬТӘГЕ БАЛАЛАРГА

Самуил Яковлевич Маршак

УГОМОН

(на татарском языке)

Редакторы К. Г. Котдусова
Художество редакторы Г. Е. Трифонов
Техник редакторы С. Г. Әхмәтҗанова
Корректоры С. С. Мөхәммәдьярова

ИБ № 577

Наборга бирелде 22/II-1977 ел. Басарга кул куелды 12/XII-1977 ел. 100 гр. офсет кәгазе, 60×90¹/₈. Учетн.-изд. табагы 5,32. Басма табагы 3,0. Заказ В-133. Тираж 20.000. Бәясе 40 тиен.

Татарстан китап нәшрияты. Казан, Бауман, ур., 19.
Татарское книжное издательство. Казань, ул. Баумана, 19.
ТАССР Министрлар Советының Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе эшләре идарәсенең Камил Якуб исемендәге полиграфия комбинаты, Казан, Бауман ур., 19.

© рәсемнәре. Татарстан китап нәшрияты, 1977.